

Lagring av stallgödsel i stuka på fält

Följande rekommendationer gäller för dig som tillfälligt lägger upp eller komposterar stallgödsel i stuka på fält. Syftet är att minska eventuella olägenheter för dig själv, dina grannar och miljön.

Stallgödsel ska i första hand lagras i de ordinarie lagringsutrymmena. Lagring av stallgödsel på fält, så kallad stuka, kan aldrig ersätta en gödselvårdsanläggning. Ibland kan det dock finnas skäl att tillfälligt lägga upp stallgödsel på fält.

Lagring av stallgödsel i stuka bör endast ske om gödseln är staplingsbar till minst 1 m höjd och lagringstiden bör alltid hållas så kort som möjligt. Lagring av stallgödsel i stuka är inte lämpligt på tjälad eller snötäckt mark.

Tillfällig lagring

- Lagringen bör ske i anslutning till spridning av stallgödseln, det vill säga i första hand på våren inför vårbruket eller på hösten inför höstbruket. Om växtnäringsinnehållet i gödseln är högt bör lagringen inte ske längre än ett fåtal veckor.
- Stukan bör läggas ut på det fält där stallgödseln ska spridas.
- Vid återkommande lagring på samma fält bör platsen flyttas inom fältet.
- Mängden stallgödsel som placeras i en stuka bör inte vara större än växtnäringsbehovet på det aktuella fältet.
- Plats för stukan bör väljas så att läckage till vattendrag, grundvatten och dricksvattentäkter inte riskeras. Platsen bör väljas där det inte ansamlas vatten, finns dräneringsledningarna eller hög grundvattennivå.
- Jordarten på lagringsplatsen bör inte vara genomsläpplig.
- Lagringsplatsen väljs så att olägenhet i form av exempelvis flugor och lukt inte uppkommer för närboende.

Som riktlinje kan användas att stukan bör placeras minst 150 m från bostäder, sjöar, vattendrag och vattenförande diken. Avståndet kan dock behöva anpassas efter till exempel vindriktning, markens beskaffenhet och lutning.

Fortsättning på nästa sida.

Kompostering

För kompostering av stallgödsel gäller punkterna för tillfällig lagring samt även:

- Kompostering bör i första hand ske i ett utrymme som är tätt och läckagefritt.
- Kompostering i fält bör endast ske av gödsel som kan staplas till minst 2 m höjd.
- Kompostering bör i första hand ske under sommarhalvåret.
- Stallgödseln bör spridas vid första lämpliga tillfälle efter det att kompostering av materialet är avslutad.
- Utläggningen i en och samma kompost bör ske under en begränsad tidsperiod.
- Komposten bör ordnas så att komposteringsprocessen främjas genom exempelvis anpassning av storlek och syresättning. Komposten kan behöva vändas under processen. Forskning visar att processen underlättas när kompoststrängen inte är högre än ca 1,5 m och bredare än ca 1,5 – 2,5 m.

Gödsel och miljö

”Ingen övergödning” är ett av Sveriges nationella miljömål, vilket innebär att utsläpp och läckage av näringsämnen ska minskas. Övergödning kan bland annat medföra algblooming och syrebrist i vattendrag. En felaktig gödselhantering kan innebära koncentrerade näringsläckage till våra sjöar och vattendrag. Lakvatten från stallgödsel som når grundvattnet kan även ge förhöjda bakterie- och nitrathalter i dricksvattentäkter, vilket kan medföra otjänligt dricksvatten.

Vill du läsa mer?

Svenska miljömålportalen

www.miljomal.nu

Gödsel och miljö (informationsskrift)

www.sjv.se (Jordbruksverket)

Greppa näringen

www.greppa.se

MÖTA Östergötland

Informationsbladet är framtaget gemensamt i Östergötlands län genom MÖTA (www.mota.se), ett samarbete mellan länets kommuner och länsstyrelsen i Östergötland. Informationen baseras på Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring samt miljöbalkens (SFS 1998:808) allmänna hänsynsregler.

Om du har frågor, kontakta gärna miljökontoret i din kommun:

<i>Finspång</i>	<i>0122-850 00</i>
<i>Kinda</i>	<i>0494-190 00</i>
<i>Linköping</i>	<i>013-20 64 00</i>
<i>Mjölby/Boxholm</i>	<i>0142-850 00</i>
<i>Motala</i>	<i>0141-22 50 00</i>
<i>Norrköping</i>	<i>011-15 00 00</i>
<i>Söderköping</i>	<i>0121-181 00</i>
<i>Vadstena</i>	<i>0143-150 00</i>
<i>Valdemarsvik</i>	<i>0123-191 00</i>
<i>Ydre</i>	<i>0381-66 12 00</i>
<i>Åtvidaberg</i>	<i>0120-830 00</i>
<i>Ödeshög</i>	<i>0144-350 00</i>